

ԻՐԱՎՈՒՅՔ

ԼՐԱԳՒՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՓԱՂԱՔԱՎԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

ԲԱԾԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«Ուղիարիոյ համար Տարեկան 12 ֆր.
» «Վեցամսեայ 6 ֆր.
Արտասահմանի համար (երկու փութ մեկ
ծարով) Տարեկան 14, վեցամսեայ 7 ֆր.
Անկերկայի » 2.60 տղ. վեցամս 1.50

ԿԱՆՆԻՒՆ ՎՃԱՐՆԵԼԻ

Համակ դրամ եռայլն դրկի հետեւեալ հասցեով

ԽՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ «ԻՐԱՎՈՒՅՔ» ԼՐԱԳՐՈՑ. — ՎՍԵՆԱ (Պուլկարիա)
Редация на вѣстникъ
„Иравункъ“
ВАРНА (България)

Rédaction du journal
„Iravounk“
V A R N A (Bulgarie)

Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւն/
ես չեն դրկուիր եւ յարմար դասուած-
ները միայն կը հրատարակուին աւ-
րոյդովին կամ մասամբ:
Մանուցման տղը 20 սանթիմ. երե-
քեկ աւելի անգամներու համար 20 0/0
զեղչ կը չինի:

ԷԶՄԻԱԾԻՆԸ

Իմ արածնայ հասցիներու մատա
կարարութեան եղանակը կովկա-
սահայ թերթերէն զատ Պոլսոյ
Ազգ. թերթերու մէջ ալ սկսած
է քննադատութեան նիւթը ըլլալ:
Քննադատները չեն վարանիր ո.
րոշ կերպով յայտարարելու թէ
վաճառքի մէջ գողութիւններ կը կա-
տարուին պաշտօնեաներու կողմէ,
եւ «գողերը անպատիժ կը մնան»:
Ահա այս պարագան շատ տար-
բիւնակ է:

Վեհ. Հայրիկի անկաշառ բնա-
ւորութիւնը ոչ մէկ հայու համար
կասկածելի չէ. հետեւեալ կը
խորհիւնք թէ նա ինչ նպատակ
կրնայ ունենալ գողերը անպատիժ
ձգելու. ոչ ինչ: Ուստի գողերը
նպատակաւորելու ոչ մի վտան տրա-
մագրութիւն չէ կարելի վերա-
դրել իրեն. բայց միեւնոյն ատեն
իրեն իրողութիւն ցոյց տրուած
փաստերն ալ կը թուին ապացու-
ցանել թէ անտեսագէտ վերին հըս
կողի մը ուշադրութիւնը կը պակ-
սի վաճառքի մատակարարութեան
գործերուն մէջ, քննադատները
այս թերթին կողմէ վերագրել Հայ
րիկին և արդէն անոնց որոնք Մշա
կական չլմանակը կը կազմեն, նպա-
տակը հոն կը ձգտի թէ ամեն
գնով Հայրիկը «սեպնեն», ո.
րովհետեւ նա իրենց կուսակցու-
թեան չէ յարած:

Բեռնակիրներու սրճարանէն ըս
կսած մինչեւ Ամենայն Հայոց Հայ-
րապետին աթոռին պատուանդա-
նէն վեր մագլցել փորձող սա կու-
սակցամուլ ոգին մեր մէջ տարած-
ուելուն պատճառաւ, ամենէ սն-
կողմնակալ Հայը իսկ լսածին ու
կարդացածին թերահաւատ ըլլալու
դատապարտուած է:

Այսօր որ ազգային մէկէ աւելի
թերթերու մէջ կը կարգանք թէ
Էջմիածին գողութիւններ կը գոր-
ծուին և գողերը անպատիժ կը
ձգուին, անմիջապէս կը յիշենք
երկու տարի առաջ հրապարակ-
ուած այն ահաբեկի սուտը թէ Էջ
միածնայ գանձարանէն 200,000
րուպլի գողցուեր է: Ուստի այս

նոր բուռնութիւն ալ առաջի ախ
մեծ սուտին հեղինակներուն կամ
այդ կուսակցութեան նպատակա-
ւոր յերկրումը եղած ըլլալու
կասկածը և ոչ մէկ կերպով չենք
կրնար մեր մտքէն վանել:

Ամեն անոնք որ կուսակցամուլն
րէ մեզ նման պոպանք կը զգան,
տարակուսանքի դատապարտուած
են գիտնալով թէ իրօք Էջմիած-
նայ մէջ գողեր անպատիժ կը վրէ-
տան:
Ինչպէս ըսինք, վեհ. Հայրիկի
անկաշառ բնաւորութիւնը և ուղ-
ղամտութիւնը ամեն կուսկածէ վեր
է. բայց միեւնոյն ատեն անոր
անտեսագէտի մը յատկութիւնը
չունենալն ալ շատերուն յայտնի
իրողութիւն մէ: Հայրիկ չափա-
ղանց բարի անձ մը կըր-
նայ վարպետորդի հացկատակելու
խաբուելով, անոնց վստահացած
ըլլալ ալ և ալ պաշտօններ: Հայ
րիկին միամիտ վստահութիւնը,
շատ մը պարագաներու մէջ, կա-
թողիկոս ըլլալէն առաջ, տես-
նուած էր: Ս. Յակոբայ պատե-
րուն մէջ դեռ չը բանտուած շատ
անգամ հրապարակաւ ըսուած էր,
«Հայրիկը դիւրահաւան է, Հայրի-
կը անտեսագէտ չէ, Հայրիկը բա-
ղաքագէտ չէ, Հայրիկը հաշուա-
գէտ չէ» եւ այլն. բայց այս ամեն
թերթութիւններով հանդերձ ընդ-
հանուր ազգին գրեթէ միաձայն
հաւանութեամբ հայրապետական
Աթոռը բարձրացաւ: Բնականա-
պէս այդ Աթոռը գերբնական ու
ժով մը Հայրիկին հոգեկան ու մտա-
ւոր կարողութիւնը չէր յեղաշրջէր.
ինչ որ էր Հայրիկը ասկէ 15 տա-
րի առաջ, նոյնն է այսօր, քիչ
մը աւելի ծերացած:

Հետեւեալ որ այսօր հրապարակ
նետուած գողութեան և զեղծութի
խնդիրները եթէ բոլորովին ստոյգ
ըլլան իսկ, Հայրիկին անձին բնաւ
չեն կրնար հտանիլ: Այլ ատենք
շատ շատ ցոյց կուտան թէ կա-
թողիկոսին անձը չլմանալով Սի
նոթակները — եթէ ըսուածն
ըր ստոյգ են — կասկածելի անձնե-
րն: Ասոնք պէտք է ուղղել և ե-
թէ չուղղուին մաքրել: Ուստի
հայ մամուլի դժգոհ մասը պարտի
բուն իսկ լսեցաւորի մատնանիչ ը-
նելով ձաղկել, փոխանակ վեհ.
Հայրիկի անբիծ անունը սեւացնել
ջանալու:

Հասկցողին բարեւ,
Գառնիկ

ՎԵՐՁԻՆ ԶԵԿՈՅՑ

Մեր այն բաժանորդները, որոնց
մասնաւոր երկտողի գրելով իրենց
անցեալ տարւոյ բաժնեկիւնը պահան-
ջած էինք, եթէ մինչեւ այս ամսոյ
վերջը լուռ մնան, առանց բացատրու-
թեան իրենց անունը հրատարակուած
պիտի գտնեն Մարտի մեր առաջին
թիւին մէջ: Եւ վերջը եթէ ոեւ է
առարկութիւն ընել ուզեն, մեր կող-
մէն պիտի մնայ:

Մեր այն բաժանորդները, որոնց
մասնաւոր երկտողի գրելով իրենց
անցեալ տարւոյ բաժնեկիւնը պահան-
ջած էինք, եթէ մինչեւ այս ամսոյ
վերջը լուռ մնան, առանց բացատրու-
թեան իրենց անունը հրատարակուած
պիտի գտնեն Մարտի մեր առաջին
թիւին մէջ: Եւ վերջը եթէ ոեւ է
առարկութիւն ընել ուզեն, մեր կող-
մէն պիտի մնայ:

Երեկի վիճակը այսօրուրն է կը
տարբերի ինչպէս այսօրուրն վա-
ղուանին հետ հաւանաբար չը պի-
տի հաշուուի, միշտ դէպի առաջ
քալած ըլլալուն համար: Ուրեմն
բնական է որ և է գործի մը
գնացքը օրուան պահանջովին յար-
մարցնենք և ետ չմնալով կամ խառ-
նակ գնացքով մը չը տուգնուի հա-
մար հարկէ իրաց օրուան վարչու-
թիւնը տալ օրուան սերունդին:
Ահա այսպէս հանրային գործերուն
մէջ նոր սերունդը առաջ կ'անցնի:
«Իրաւունք» իր անցեալ թիւով
տեղւոյս վարժարանին նորընտիր 5
Հոգաբարձուներու ցանկը հրատա-
րակեց:

Ի լուր այդ հրատարակութեան
պարտք մը ունինք հոս կատարելու
այն է իբր ցանկացող յառաջդի-
մութեան ուրախ ըլլալ, սակայն
միշտ վերապահութեամբ, երիտու-
սարդ սերունդին գործի գլուխ
անցնելէ:

Լաւագոյն յոյսեր և հաւանական
ենթադրութիւններ շատ կան ապա-
գայ Հոգաբարձութեան ունենալիք
պաշտօնավարութեանը մասին:
Բայց և այնպէս մենք մեր կար-
գէն շատ կանուխ կը սեպենք ա-
նոնց պաշտօնավարութեանը, ըլ-
լայ նպաստաւոր կամ աննպաստ,

վճարական կարծիք մը յայտնելու,
ապագային անկողմնակալ գնահա-
տի կամ քննադատի դերին մէջ
կատարելապէս ազատ միալու հա-
մար:

Սակայն այդ երիտասարդներուն
առ այժմ ցոյց տուած տրամա-
դրութիւնները և ընտրողներուն ա-
նոնց ըրած պատիւը մեզի կը յու-
սադրէ թէ յուսալսարութեան շրջ-
ջան մը չէ որ պիտի կրնայ բա-
ցուիլ տեղական ազգային գործե-
րուն համար: Որ եւ է հանրային
գործի մը տրուած ուղղութեան
կէտ նպատակը եթէ հանրային
օրուան և ապագայի շահերը ըլ-
լան, ու այդ կրկնակ շահերու ըս-
տացումն ու ապահովութիւնը ե-
ղած ջանքերուն հիմը դառնան,
յաջողութիւնը կատարեալ է: Բազ-
մաթիւ օրինակներով տեսնուած է
թէ որ եւ է գործ ըլլայ հանրային
կամ նոյն իսկ անհատական, ներ-
կայ պէտքերու համաձայն անկողմ
նակալութեամբ և անշահախնդրու-
թեամբ և եթէ չը վարուի, որչափ
ալ օժակոտոյտ ուղիներով զայն յա-
ռաջացնել ուզենք. քիչ մը ուշ
կամ քիչ մը կանուխ պիտի զար-
նուի էն մեծ խոչնդոտին, հանրա-
յին դժգոհութեան, ուրկէ առաջ
եկած մեծ հակահարուածը միաժա-
մանակ կը ջախջախէ գործն ու
գործիչը: Ու նորէն այդ ջախջա-
խումէն կը ծնի նորը. որուն մայ-
րը ինչպէս ըսինք նոյն իսկ ժամա-
նակն է: Բազմալի է մեզ որ այս
սինակներուն մէջ նարընտիր հոգա-
բարձութեան շինիչ գործառնու-
թիւնները յիշատակենք. սպասենք
ու յուսանք:

Սոսիմ

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ

Երրորդի Հայոց Գեր. Առաջ-
նորդի հետեւեալ շրջաբերականը
մեզ զրկուած է հրատարակելու
խընդրանք:

Առաջ. Հառն
ԵՐՐՈՐԴԻՈՅ

«Յայտնի է թէ Ժողովրդաց մէջ

Աստուածաբանութեան հոգորդ միշտ վառ պահելու, նոցա կրօնասիրա. կան զգացումներն մշակելու, նոցա առ Աստուած առ անձն և առ ընկերն ունեցած պարտականութիւններ յիշեցնել տալու պատ. ուսական միջոցներն կը համարուին Եկեղեցական բնասացութիւնք, Ս. Գրոց ընթերցանութիւնք, Հո. վուական առանձին խմբագր. և յոր դորք, ինչպէս նաեւ կրօնական և բարոյական հանգէսներ՝ որք մե. ծապէս օգտակար կրնան լինիլ ի շինութիւն ժողովրդեան, որոյ ըզ. գալի փորձերը բացայայտ կերե. լին մեր շուրջ գտնուող բոլոր մեծ ազգաց մէջ:

Արդարեւ այնպիսի հրատարակութիւնք մեր ազգի մէջ ևս ժամանակ առ ժամանակ երեւան կ'ընեն՝ բայց դժբաղդա. քար յարատեւութիւն չեն ունե. նար. աստեանօր աւելորդ կը հա. մարինք բացատրել պատճառներն. սա չափ միայն կարող ենք ասել թէ՛ ամեն ողջամիտ սղգայնոց հա. մար ամեն ժամանակ զգալի-եղած է անհրաժեշտ պէտքն մի այնպի. սի կրօնաթերթի՝ որ իր հոգեշահ պարունակութեամբ, դիւրամբան. լի ոճով և գիւրամատչելի պայման ներով կարենայ մօտ գտնել ժո. ղովորդական ամեն դասակարգի մէջ և արգիւնաւոր հանգիստնալ:

Այս կարեւոր պէտքն լրացնելու համար Մանչեսթրի հոգեւոր հո. վիւ Արթ. Տէր Թորոս քահանայ Տ. Խահակեան ձեռնարկած է հը. րատարակութեան «Հայ Եկեղեցի» անուամբ մի կրօնաթերթի՝ որ տարիէ մը ի վեր ամեն ամիս կա. նոնաւորապէս ի լոյս կ'ընծայի, իւ. րաքանչիւր տետրակը 35 հրեւէ բաղկացեալ է և տարեկան բաժ. նեգինն է 5 ֆրանք:

«Հայ Եկեղեցի»-ի Արթ. խմբա. գիրն իւր դժուարին ձեռնարկու. թեան մէջ միակ նպատակ ունե. ցած է Հայ եկեղեցւոյ դաւակաց հոգեւոր օգուտն՝ որ արդարեւ պո. վութեան արժանի է: Մենք գնա. հատելով Նորին Արթ. սիրելու. թեան սոյն պատուական ձեռնար. կութիւնն՝ հաճոյալի պարտակա. նութիւն համարեցինք ներկայ շըր ջաբերականաւ յանձնարարել մեր սիրելի քահանայ եղբարց որպէս զի թէ՛ իրենք բաժանորդ գրուին նոյն կրօնաթերթին և թէ՛ եկե. ղեցեաց բեմերէն հրաւիրեն մեր սիրելի ժողովուրդն ստուար բա. ժանորդագրութեամբ քաջալերելու նոյն կրօն. ամսաթերթին՝ որ կո. չուած է ծառայել Ազգ. եկեղեց. լոյ դաւակաց:

Մնամք աղօթարար
Գեորգ Եպ. Իշխանեան

Մ. Խ. — ՀԱՅ-ԵԿԵՂԵՑԻ Կրօնա. թերթին Արթ. խմբագիր Տ. Թորոս Գէորգ. Զաւղայեցի արժանիքը ու կա. րողութիւնը արդէն ծանօթ ըլլալով իր այս ձեռնարկութիւնը իսկապէս պա. կաս մը լրացնել կոչուած է մանաւանդ մեր կղերականներու և կրօնական խնդիրներով շատ հետաքրքրուող ազ.

գայիններու համար: Նաեւ ի մասնա. ւորի Հայ եկեղեցւոյ դաւանանքը ան բաւական դատելով օտար յարանա. նութեանց յարող ազգայինք, եթէ ան. կեղծ են իրենց ցոյց առ ուզած կրօ. նասիրութեան մէջ, պէտք է բաժա. նորդագրուին «Հայ Եկեղեցի» ամսաթեր. թին. որ կրնայ իրենց թիւրիմացու. թիւնները ուղղել:

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Սիւնիստէ, 9 փետրվար

Երկար ու սաստիկ ձմեռ մը ու. նեցանք. դեռ այս տողերը գրած պահուս հիւսիսային սաստկաշունչ քամի մը դուրսը ուժգնապէս կը սուլէ, ձիւնախառն փոթորիկ մը յարուցանելով: Ամիսի մը չափ Դանուբը սառնակոյտերու վերած. ուեցաւ և շոգենաւային հաղորդակ ցութիւնները բոլորովին դադրե. ցան՝ մի քանի օր է Ռումանիոյ, դիմացի ափունքէն պզտիկ շոգե. նաւ մը օրական մէկ անգամ Եւ. րոպայի Սուրհանդակը մեզ կը բե. լէ, միշտ զգուշանալով սառի տ. հագին կտորներէ, որոնք Դանու. բի հոսանքին հետ կը քշուին մին. չեւ Սեւ ծով:

Բնական է ուրեմն որ գործերը շատ թոյլ վիճակի մէջ գտնուին և ամեն ոք անհամբեր սպասէ գարնան վերադարձին:

Ամսոյս Տին Ս. վարդապետն ու տալմաութեանը առթիւ, առ. տուան եկեղեցիէն անմիջապէս յե. տոյ, տեղւոյս Ազգ. վարժարանի ընդարձակ սրահին մէջ, դպրոցա. կան հանգէս մը տեղի ունեցաւ ընդ նախագահութեամբ Արթ. Տ. Տաճատ քահ. Դերձակեանի և ի ներկայութեան քաղաքիս երչսեռ հասարակութեան: Դպրոցին երկ. սեռ աշակերտաց կողմէն եղած արտասանութիւնները՝ ընտրուած կտորներ, և մէջ ընդ մէջ երգուած հայկական գեղեցիկ և ներդաշնակ երգեցողութիւնները խիստ ընտիր տպաւորութիւն մը թողուցին ժո. ղովորդին վրայ և ջերմապէս ծա. փահարուեցան, մասնաւորապէս բարձրագոյն կարգի աշակերտու. հիներէն Օր. Թագուհի Սարգիս. Խանի կողմէ՝ վարդապետի նահատա. կութեան վրայ խօսուած ճառախօ սութիւնը ընդհանուր յուզում ա. ուժ բերաւ: Յիշեալ Օրիորդին ընտիր առաջանութիւնը և գեղե. ցիկ ոճը շատ գնահատուեցան բա. նիմաց անձերէ:

Հանգէսը փակուեցաւ դպրոցին ստուցիչ Գ. Գ. Բանախօտու. թեամբը: Գ. Գ. բացատրեց ճա. կատարական այն զարմանալի նը. մանութիւնը որ կը գտնուէր 1500 տարի առաջ հայոց պատմութեա. նը ու ներկային մէջ և թէ ինչ. պէս հիմա ալ այն ժամանակամի. ջոցին պէս «լինելու չլինելու» ա. հաւոր հարցը կար հայերուն առ. ջեւ. մաղթեց որ ժողովուրդը գիտ նար օգտուել վարդապետի անմահ պատմութեանէ՝ միաբան լինիլ, ի.

րար սիրել և ձեռք ձեռքի տալ, այն ատեն պիտի կարենայինք ու. նենալ Աւարայրի ճակատամարտին պէս պատմական ու վճռական ճա. կատարումներ, որով կարելի պի տի ըլլար այս անգամ ևս փրկիլ տղգութիւնը անխուսափելի ոչըն. չացումէ մը. Գ. Գ. վերջացուց իր ատենաբանութիւնը ուշադրու. թիւնները հրաւիրելով Հայաստա. նի որբերուն վրայ և թելադրեց որ քաղաքիս մէջ ալ կազմուին Որբախնամներ, Հանգէսէն անմի. ջապէս յետոյ ժողովուրդը ուրախ տրամադրութեան տակ փութաց շնորհաւորել Ուսուցչական մար. մինը և մասնաւորապէս շնորհակա. լութիւն յայտնուեցաւ, երաժիշտ դասատու Տ. Թ. Ֆերմանեանի որ քիչ ատենի մէջ կըրցած էր բաղ. մաթիւ հայկական երգեր սովորե. ցնել երկսեռ աշակերտներուն:

Սոյն իրիկունն իսկ քաղաքիս «Ֆիլիք» պարասահին մէջ տեղի ունեցաւ պարահանգէս մը ի նը. պաստ տեղւոյս աղքատիկ ուսանո. դաց, նախաձեռնութեամբ Տիար Կարապետ Թօփաքալեանի Առե. նապետ Պատ. հոգաբարձութեան Սիւնիստէի Երկսեռ վարժարանաց: Պարերը տեւեցին մինչեւ առաւօ. տեան ժամ 3: Պարողներու շար. քին մէջ կը տեսնուէին հայ եւ Պուլկար ծանօթ անձնաւորութիւն ներ և քաղաքիս Ոստիկանապ. տը:

Գալով տեղւոյս ընթերցարանին, ցաւելով կը յայտարարեմ որ, պէտք եղած քաջալերութիւնը չի գտնել Սիւնիստէի Երիտասարդու. թեանէն. իրաւ է որ այս պարոնե. րը չեն զանար երբեմն նուիրա. տուութիւններ ընել և իրենց բաժ նեգինները վճարել, բայց ասիկա չէ միայն որ ընել պարտին, ալ և բարոյապէս ալ աջակցել: Ըն. թերցարան յաճախելով կարդալ և այսու օգտակար կերպով անցնել իրենց ժամանակը:

Թղթակցութիւնս վերջացնելէ առաջ, պիտի ներուի ինձ քանի մը խօսք ըսել տեղւոյս քահանա. յի մասին: Արեւելքի, Մշակի և միւսնոյն ժամանակ «Իրաւունք»-ի էջերու մէջ կը կարդանք արարք. ները՝ իրենց կոչման անարժան կը զերականներու, եթէ խիստ բանա. ւոր է որ գրուին ու քննադատ ուին այդ սուրբ պաշտօնը ի չարն գործածող քահանաներու գործե. րը, միթէ նոյնքան օգտակար չէ հանրութեան ներկայացնել ազնիւ, պարտաճանաչ հովիւներու հա. մեստ ալ օգտակար գործունէու. թիւնը. ինչպէս վերը յիշեցի Տէր Տաճատ քահ. Դերձակեան օրինա. կելի և յանձնարարելի կերպով կը կատարէ շուրջ իրենց տարիէ ի վեր իր քահանայական պաշտօնը. ա. հաւաստի իրաւամբ հովիւ մը որ «զանձն զեն ի վերայ ոչխարաց»:

Թղթակից

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Բեթհրոպուրկէն տրուած հեռագրի մը համաձայն, վանէն 150ի չափ հայ ընտանիքներ Ռու սիա գաղթելու փափաք յայտնած են:

—Հանրածանօթ հայաւէր հրա. պարակագիր Պ. Անաթօլ Յոսեանի —որ այժմ Եգիպտոս կը գտնուի— համակրական ցոյց մը ընելու հա. մար Գահիրէի մէջ մասնախումբ մը կազմուած է: Մասնախումբը յիշեալին պիտի նուիրէ արծաթ. եայ կաղամար և զրիչ մը. այս վերջինին վրայ հայերէն և ֆրան սերէն «Հայաստանի բարեկամին» արձանագրութիւնը քանդակուած է:

—Յոսեանական կառավարութիւ նը Պատուոյ Լէգէոնի ասպետու. թիւն պատուանշանը տուած է Պօղոս փաշա Նուպարի:

—Յունկար Ձիւն Երուսաղիմայ Ս. Երուսթիւն տաճարի տարեկան լուացման ժամանակ, երբ Հայերը պատանաւորներն առջեւ սիւնը կը լուան եղեր, յոյները կը յարձա. կին հայերուն վրայ և կռիւի մը տեղի կուտան, որուն մէջ հայե. րէն 5 հոգի կը վերաւորուին, մէ. կը շատ ծանր:

—Իտալոսթոյի Գաւառական ժո. ղովը վիճակին առաջնորդ ընտրե. ր է Ալանեան Տ. Ներսէս Եպիսկո պոսը:

—Տեղւոյս երկսեռ Որբախնամի Տիկնանց ճիւղի գործ. ժողովը կուգայ իր շնորհակալութիւնը յայտնել ազնիւ տիկնոջ մը որ ու. րախութեան մը առթիւ հայրենի քի անտէրունը որբերն ալ յիշելով բարեհաճած է 10 ֆր. նուիրել:

—Ամերիկայի Հայրենիք թեր. թի խմբագիր Պ. Ա. վառմեան իր մէկ յօդուածին մէջ Աստուծոյ անօրինութեանց հաւատալը «տրի մար կարծիք» անուանած և վեհ. կաթողիկոսին համար խալաւա. ռակ կերպով խաբեց արդի Հայ սերունդը՝ ըսած էր: Ուստըրի հայերը գրգռուած այդ անհարկի լուտանքին պատճառաւ ժողովաւը. րահի մը մէջ բացատրութիւն պա. հանջած են Պ. վառմեանէ, որ ժողովուրդի այդ պահանջէն փա. խուստ տալ ուզելով, բաւեցքի քանի մը հարուածներու ենթա. կուի էր: Ամերիկահայ թերթե. րու վերջին թիւերէն կը տեղեկա. նանք թէ Պ. վառմեան դատարա. նի դիմած է, որուն արգիւնքը եղւո՞ւ է միայն սա յայտարարու. թիւնը «գնա և ասկէ վերջը ժո. ղովուրդը գրգռող յօդուածներ մի գրիր»:

Զուտալի է որ ինչպէս հոս նոյն պէս Ամերիկա Դաշնակցական ներկայացուցիչներ ազգ. ներքին խնդիրներ փոխանակ ազգային շրջանակին մէջ լուծել ջանալու օ. տար դատարաններ կ'ապաստու. նին:

—Հաճելի և Առանձնալի կողմերը շատ մը քաջագործութիւններով ծանօթ Հաճելի Համարձեւում փոխադրեցան, կամ Սարաճ օղլու Համարձեւում անուն ազգային մը Սիրակուսայի (Խալիֆա) հիւանդանոցին մէջ երկարատեւ հիւանդութենէ մը յետոյ մեռած է:

—Հայրենիքէ եկած նամակներ կիսացնեն թէ Խուլէ գիւղի մէջ հարկահաւաքները իրենց բարբառոտութիւնները ծայր աստիճանի հասուցեր են: Աղքատ ժողովուրդին ձեռքը մնացածներն ալ առնելու համար սկսած են գլխիվար կախել, ծեծել, կռակներու վար պաղ ջուր լեցնել: ասկից զատ 170 տունէ բաղկացած այդ գիւղին համար 25 ոստիկան յատկացուել է, որոնց ամեն պէտքերը հոգալ գիւղացիներուն մնացած է:

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

Վիքորդիա քաղաքին կոսակր Հանդուցեալ թագուհին 140,000 ական անգլ: ոսկի կտակած է ֆոնդը դուքսին, քրիստոնէական իշխանուհիին, Արկայի զբոսահի լուիզ իշխանուհիին, Պաղէսպէր կի Հէնրի իշխանուհիին, այս կտակաւ կտած գումարներէն դուքս Են թագուհիին իր կենդանութեան ժամանակ ըրած կարգադրութիւնները: Թագուհին իր մեծ ազնկան Թրէտէրիկ կայսրուհիին և Սաքս—Քոպուրկի զբոսահիին բան մը կտակած է, որովհետեւ անոնք ահագին հարստութիւն ունին: Իսկ բոլոր գահաւորներէն ու ուրիշ անձնական զարդեղները կտակաւ բաժնած է իր աղջիկներուն և թոռներուն մէջ և քանի մը յոյժ թանկագին իրեղեններ ձգած է Լոտուարդ Է. թագաւորին ու ֆոնդի զուքսին:

—Միացեալ Նահանգաց ծերակոյտը 575 հազար Փրանքի գումար մը որոշիր է նորահաս հսկայ թնդանօթի մը փորձին համար: որուն մէկ ուսման ամենամեծ և հաստատուն զրահաւոր մը մէկ անգամէն ընկղմելու կարող պիտի ըլլայ եղբր:

—Ամերիկայի եղբրքները անցեալները պատահած բուռն փոթորիկին ժամանակ 24 մէթրէ աւելի բարձր և 260 մէթրի չափ երկայն ալիքներ տեսնուել են: Մինչև ցարդ 13—15 մէթրէն աւելի բարձր ալիք չէր տեսնուած:

—Ամերիկայի Ու. Բ. Բրոքսըն և Նահագի մէջ օրէնք մը դրուած է, որով տարեկան 50 ֆր. թուղակ պիտի տրուի 6 զաւկէ աւելի ունեցողներուն, 175 ֆր. 12 զաւակ ունեցողներուն, իսկ 50 ֆր. տուգանք 30 տարեկանէ վեր ամուրիներէն պիտի առնուի:

—Չինաստանի Գոչու նահանգին մէջ այրիացեալ կիներ իր ընտանիքին կողմէ խեղդուելով կոտորուելու: —Վերջերս Բեթերսպուրկի մէջ Էնֆլուէնցան բոլորովին նոր օրինակ ձեռք մը երևան եկած է: Բըռնուող ակնթարթի մէջ կը մեռնի եղբր, որով ըստիկները կայծակահասար Էնֆլուէնցա անունը տուել են:

—Ամբողջ աշխարհի էն պղտիկ ժամացոյցը կը գտնուի Չուիցերիոյ մէջ: այս ժամացոյցին որ մէկ կուսմէն մէկ սանթիկրամ ալ պակաս կը կշռէ, ներքին մեքենաները ամբողջ են և կը բանին: Գինը 7000 ֆռանդ է:

—Տաքսիայի (Ամերիկա) Պետտ կուս թանգարանին մէջ 79 քիլո ծանրութեամբ տոմար մը կայ, որ կարճաճագրութիւն պետութեան և երկրին պատմական նշանաւոր դէպքերը:

—Աւստրալիոյ մէջ այնպիսի սաստիկ տաք մը սկսել է ընել որ անտառները ինքնին կրակ կառնեն եղբր: Աւստրալիոյ անտառներուն

միայն զապափար մը տալու համար կը բաւէ միայն ըսել Էթէ մինչև 150 մէթր բարձրութեամբ ծանելը կը գտնուին:

ԲԱՌՈՒՐԻՔ ԾՐԱՆՍՏԱՅԱՅ

Ամբողջ գործը երկու շքեղ հատորներէ պիտի բաղկանայ, որոնց առաջինը արդէն ստացած ենք: Այս հատորը 1060 մեծագիր երեք սիւնակնոց էլերէ բաղկացած է, գինն է 25 ֆր. ոսկի: Երկրորդն ալ ի ժողով պիտի հրատարակուի նոյն գինով:

Կարծէ որ ամեն զրատէր ազգային ունենայ: ստանալ փափաքողք թող գիմեն մեծանուն մատենագիրին: Իշ. Գ. Լոնսինսէն 108 ալ. քը Նեոյի, ա Նեոյի սիւն/Սիւն (Յրանս) կամ «Հայերի» խմբագրութեան վաճառ

ԵՐՄԵՆԻՍԹԱՆՍԱ ԷՔՍԵՐԻՅԵԹ

—)(—

(11 հունիս 1906 թ. հունիս 1906 թ. հունիս 1906 թ.)

Պէտքէն Էրմէնիսթանտա միւթէմէքին միւթէթէրին մը գտարը: Են կէօթէրմէք Իշին Էն Էթէլ թիւրք հիւքիւմէթինին 1878 տէ նէշը իթտիկի բէսի սալնամէյէ միւրաճաթ իթտիկիմիդտէ՝ Էրգրում, վան, Պիթիւս, Խարբերդ վիլայէթէրինտէ վէ Տիարպէթի: Են շըմայ գըլթաւնտա սաքին օլտէ Էհայինին շու Էօլտա թագսիմ օլընմըշ օլտըղընը կէօթէմէ:

Իդ: Էրմէնի 1,330,000 նիւֆիւս Թիւրք 530,000 (*) » Բիւրտ 150,000 (*) »

(*) Գըրպաշարը վէ պաղը Բիւրտէրի պէրապէր:

(**) Պիւթիւն Թիւրքիտա Բիւրտէրին մը գտարը սէքիդ Էիւդ պին օլտապ: պոնշար Էն թարաֆա տաղըլմըշ տըրլար:

Պոնտան 23 տէնէ Էթէլ թիւրք հիւքիւմէթինին տհաճ պիր սատ: Թընտա բէսմէն նէշը իթմիշ օլտըղը Սալնամէտէ կէօթիւլէն շու բա: գալար Էդէլ Էիւլէթ պիդէ Էթէլ: Իշին պիր իսպաթ օլտապէ պէրապէր, հազըգաթը հալա տահա Էա գընիյէթ քէսպ իթմէք վէ Իշի թագսիլաթլէ կէօթէրմէք Իշին 1878ին Սալնամէսինտէն մատա, 1889տա բէսմէն գալէմէ ալընան Սթաթիքի, վէ Բաթիքհանէ մէմուրլարընը բարօրթլարընը, վէ քէզա պաղը շալանը Էմիլիէթ Էվրոփալը Ժօլրաֆիսթիւրին ճէտ: վէլլէրին կէօլ Էօնիւնէ ալուպտէ, Էնիտէն իսթիհսուլ իթմիշ օլտըղը մալիւմաթլարը իլէ պէրապէր 1890տա Ս. ֆօրթուգալիւնըն նէշը իթմիշ օլտըղը բէսալէտէն ա: Թիւտէթի բազալարը պուրատա գալա իտէլիմ:

1. ԷՐՁՐՈՒՄ (Բարերգ վէ Ալաշկերտ պէրապէր) ԵՒ ԲԵՐԻՆ

Էրմէնի 390,000 Թիւրք 80,000 Բիւրտ 10,000 480,000

ԵՐՁՐՈՒՄ Սանճաղը

Էրմէնի 30,000 Թիւրք 22,000 Գըլպաշ 2,800 54,800

2. ՎԱՆ

Էրմէնի 154,000 Թիւրք 15,000 Բիւրտ 21,000 Ասորի 1,500 Եգիպտ 1,500 193,000

Էրմէնի 40,000 Թիւրք Էօգ 30,000 Բիւրտ 86,000 Եգիպտ 2,000 158,000

3. ՊԻԹԼԻՍ

Էրմէնի 115,000 Թիւրք 30,000 Բիւրտ 20,000 165,000

ՍՂԵՐԴ Սանճաղը

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ԶՈՒՆԵՐ [53]

(ՊԱՏԿԵՐ ՄԵ ՏԱԶԿԱՅԱՍՏԱՆԻ ԻՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷՆ)

ԽԹ:

Այն երջանիկ թուականին, որ Գուրգէն քաղաքի ընկերական վարժարանի տնօրէն դասատուութեան պաշտօնը սերայօժար թողնելով, իր Հայրենի գիւղը քաշուեցաւ, ու ինչպէս տեսան ընթերցողք Փ... գիւղի վարժապետութեան գործը ստանձնեց, այն օրէն իվեր սկսած էր այդ գիւղի վերածնութեան աստղը փայլիլ: Բոլոր գիւղ, մեծով ու պզտիկով, անկեղծապէս կը սիրէին ու կը յարգէին իրենց անձնուէր վարժապետն ու անոր բոլոր ազնիւ մտքերն ու լայն գաղափարները, առանց ընդդիմութեան կ'ընդունէին ու կը բեղմնաւորուէին միմեկի այդ գիւղի գաւազններէն երիտասարդ մը կար, որ իր զղայական աշխատանքներով ինքնով մերթ այս ու այն կողմը չարկամութեամբ ու տեսակ մ'անգիտա կից նախանձով կը բարբառէր, ու մինչև իսկ «Համբարաշխութիւն» ընկերութեան մէջ, ուզած էր պառակտիչի դեր մը կատարել: Ընկերութեան հիմնական կանոնարգի զօրութեամբ արտաքսուած էր նոյն ընկերութեան անդամակցութենէն:

Այս խառնակիչ ու կեղծոտ արարածը, նոյն գիւղացի Սինանից ծուռ կրպօն (կարապետ) էր:

Մուռ կրպօն. Պաղտասար վարժապետի օրով,

Գուրգէնի դպրոցական ընկերներէն, 24—25 տարու երկայնահասակ թխաղէմ, բաւական զրաւ իշ երեւոյթով, լեզուանի, պատրաստարան չար ու շուտ երիտասարդ մ'էր:

Մուռ կրպօն, զեռ մանուկ հասակէն, իր բնածին աշխատակութիւններով ու անպատկառ ընթացքով, ամբողջ գիւղէն ընդունած էր «ծուռ» մակդիրը որով իր բոլոր բնական թէրութիւնները յատկանշելու համար, գիւղացիները՝ պարզ կերպով մկրտած էին զինք:

Ու որքան, մեծցաւ ու զարգացաւ կրպօնի կոպիտ հասակն ու աճեցան անոր ընթացքը, այնքան ալ աչքի զարկաւ անոր զգալի թէրութիւններ կեղտոտութիւններն, ու քսութիւնը, որ ծուռութիւն մըլալէ աւելի, զարապարտելի ետասիրութեան ու անամէջ ամբարտաւանութեան մ'անվերջ ու անհաշիւ երազներու մղձաւորը կը թուէր ըլլալ:

Մուռ կրպօն, իր 18—19 տարեկան մէջ ամուսնացած, 24—25 տարու եղած ատեն երրորդ կնոջ մ'այր էր արդէն: Իր առաջին ու երկրորդ կիները, որոնք հազիւ մէկ—մէջ տարի՝ այդ ծուռ զարգը քաշած, անղաւակ, ու մատաղ հասակով սեւ հողերը մած էին: Երրորդ կինը, որ, 26—27 տարու ամուլ այրի մ'էր իր ֆիզիքական հաստ ու կոշ կազմութեամբ իր մտտ ու լայն իրանով, խիստ յարմար եկած էր, ծուռ կրպօնի կոշտ ու ջղոտ կազմութեամբ ինչ: Ինչպէս իրենց ֆիզիքական, նոյն պէս ալ իրենց գաղափարական երեւոյթը ամեն գոյնով համապատասխան էին իրարու: Մուռ կրպօն իր բոլոր խնթութեամբ, համոզուած էր որ, ինքն իր երրորդ կին, Զարգարը միւս երկու կնոջ քով չը պիտի կրնայ խրկել: Ուստի իր գաղափարին

բարկութեան մէջ օձի նման շատ անգամ գալարուելով, օրերով կը ձգէր տուն տեղ, կին մայր, ու կիրթար քաղաքը: ասդիէն անդիէն պարտքով ստակ ձեռք կանցունէր, առ ու ան թիւրք պաշտօնեային: Բաւ կամ ազգային անհատներու հետ շոյալարար կուտէր ու կը կերցունէր, միմեկ անոնցմէ բարեւ մը կամ կեղծ բարեկամութիւն մը մուրալու: Մուռ կրպօն, որ բաւական զրեւ, կարգալ ու հաշուելուս մէջ էր վարժապետ Պաղտասարի օրով, ինքնամտաւ ճամարտակութեամբ մը, գիւղի ամենէն գիտուն տիրացուն կոչուելու յաւակնութիւն կը ստածէր: Ու իր ապուշ մտածումներով, շատ անգամ գիւղի մէջ երկպառակութիւն սերմանելու մեքենալութիւնները կը լարէր, ու կը կարծէր որ այդ ստոթ միջոցաւ, ինքն պիտի կրնար «Համբարաշխութիւն» ընկերութիւնը, գիւղական համայնքի միակամ գործակցութեան կապը քայքայել, որ ինքն օր մը գիւղապետ ըլլայ: Տարին տասն երկու ամիս իր միտքն ու խելքը այդ յոռի գաղափարներով պաշալուած, իր ձեռք անցած գրամը այս նպատակին հասնելու համար, ասոր անոր կը կերցունէր ու իրենց վարժապետի, Տէրաթի գիւղապետի ու անոնց գաղափարակիցներու գէմ սուտ ու փուտ ամբաստանութիւնները կը տարածային:

—Մուռ կրպօն, իր յիշգրտելի մտքի սնտոյ խորհուրդներու նման հազուադէպ ու կապուստի տարօրինակութեամբ ալ կը բնորոշուէր: Շատ անգամ մօրուք կը ձգէր, Տէրաթի մը մօրուքէն երկար հոգ ու առատ մազերով կը շրջադժուէր իր սեւ երեսը: Օր մը թըքական ճաշակով, «սեթիւր բանիթայօն» օր մը գիւղացիի պէս, տրեխ, շալվար, էնթարի, աքա, օր մը միջադեպներու ու սիւրիաքիներու նման երկար, գիսաւոր էնթարի, սալթայ կը հագնէր:

2. Պ. ՆԱԽԱԿԵՆՈՒՄԱՆ

Շ առուակելի)

Էրմէնի	75,000	}	103,000
Թիւրք	5,000		
Քիւրտ	23,000		
ՄՈՒՇ Սահնադը			
Էրմէնի	118,000	}	153,000
Թիւրք	25,000		
Քիւրտ	10,000		
4. ՏԻԱՐՊԷՔԻՐ (շմալ գըսմը)			
Էրմէնի	120,000	}	355,000
Թիւրք	190,000		
Քիւրտ	30,000		
Եզիտի	15,000		
5. ԽԱՐԱԵՐԴ (Բալու, Չար սանճագ վէ սաիրէ) :			
Էրմէնի	102,000	}	217,750
Թիւրք	43,000		
Քիւրտ	31,000		
Ասորի	750		
Գլլպաշ	41,000		
ՏԷՐՍԻՄ			
Էրմէնի	6,000	}	46,000
Քիւրտ	40,000		
Թիւրք	սօգ		
Մէզքիւր պէշ վիլայէթտէ Րուս Եահուտի . Չինկեանէ			
			7,000
			1,932,550
Մէզքիւր պէշ վիլայէթտէ միւ թէմէքին միլլէթլէրին մըզտարը մէճմուէսի			
Էրմէնի	1,150,000		
Թիւրք	410,000		
Քիւրտ	175,000		
Ասորի	88,250		
Գլլպաշ	83,800		
Եզիտի	18,000		
Րուս, Եահուտի, Չինկեանէ			
			7,000
			1,932,550

Իշխուլ լիսթատա թիւերը լերին վէ Գիւրտէրին մըգտարը Էրմէնի լերին նըաֆը գատար կէօրիւմէսի չօգլարը Էլք նաղարտա թէրէտ տիւտտէ պրազապիլիբ իսէտէ հազըգաթը հալ պոնտան բէք ֆարգըլը օլմատըղը շու հօլլէ տա խի իսպաթ օլընապիլիբքի՝ Էրմէ նիսթատա Գիւրտէր 5-8 խանէ տէն պիր քէօյ թէշքիլ իտէրլէր . Էրմէնի քէօլլէրի իսէ շօտէն 5 00 խանէյէ գատար օլուպ , հէր պիր խանէտէ 15-40 քիշի սաքին տիր, թիւերը վէ Գիւրտէր իսէ նա մէհրաւ սէպէպի իլէ իքի դարտաշ պիր էգտէ օթուրմայուպ , հէր պիր խանէտէ 3-4 քիշիտէն զիյատէ պոլուոնմազ . նէթէքիմ , Բալու գա զասընտա հափու Էրմէնի քէօյիւն տէ 1436 քիշի սաքին իքէն , աճա եագըն պոլուոնան Գարաշուր քիւրտ գազասընտա 50 բարէ քիւրտ քէօյ լէրի հալընըզ 1100 սաքէնէսի վար տըր , Բէզա Գարապէկ գազասըն տա 20 բարէ քիւրտ քէօյիւնտէ 1000 սաքէնէ վար իքէն Տօբս գազատու 40 էրմէնի քէօյիւնտէ 20000 նուֆուս մէվճուտ տըր :

Պու կրէն էրմէնիտեանտու յաւ
բերի նուֆուս ոլընտըգատ , ուապի
լի բի գըրլընլար սէպէպի իլէ
պալատա կէօրիմէն մըգտարտան
էրմէնիլէր պիշ ազ նօգսան պու
լընօրն . ֆագաթ՝ միւրէմմէլ պիր
իսլահաթ իծրա ոլընմասընըն ազէ
պինտէ՝ օ նօգսանըն պէշ միսյի

գառաթը Լյովենիլերին տուննանրն
հէր թարաֆընտան վաթանա զօ.
չաճօզլարնա իշիկպահ օլընա
մազ . վէ պունլարըն տըշարտան
կէթիթհէջլէրի սէրվէթի , սանսա
թը . վէ իլիմի սալէսինտէ պուկիւն
ինգըրազ վէ թէտէննիտէ պուլու
նան Լյովէնիտանա թէրագընաթ,
սատաէթ ու մէտէնիյէթ թարիգի
աշրաճօգ տըր .
(Տէյամի) Գոշրպէք

ՊՕԷՐԼԷՐ

—)(.)(—

Օրանժ հուսկուրիյէթիինն բէյի
սի Մ. Շեթան Պօէր գօմաճտունն
լարընա խիթապէն շու մուալտա
պիր նուլդ իրատ իթմիշ տիր :

« Մուհարէպէ շիտաէթլէ տէվլամ
օլընըօր : Խասմիթիյին միւպալա.
ղալը եաշնկարը խիւաֆընա օլա.
րազ պիզիմ թէլէֆիյաթըմը 1200
քիշի ինկիլիզլէրին իսէ 40,000
ասքըր օլմուշ տըր : Պու իսէ Ալլա
հըն ինայէթի պիզիմլէ օլտըղընա
պիր տէլի տիր :

Պոռ մուհարէպէնին ասըլ սէպէ-
պի սէրմայէտարլար օլուպ Խազըն
կիւննաէ անլէր հուզուրումուլտա
տիզէ կէլուպ, ազտը միւսալէհէ
իթմէմիզ իչին Խալվարահազլար,
ինկիլիթէրա վէ քէնտի օրտուսը
Եօրլուլար, Մ . Քրիւկէրին չվ-
րօփայա կիտուպ միլլէթլէրին վիճ
տաննը թահրիզ վէ ինկիլիզլէ-
րին զատտարըզլարընը թարիֆու
իզահ իթմէսինի պէն թաւսիյէ իթ
տիմ : Մ . Քրիւկէրին պիլլէրճէ
լիրալար պէրապէր չվրօփայա կէօ
թիւրմիւշ օլտըզընա տաիբ չըզմը
օլան չալիաթ էսասսրզ տըր ,

«ՍՈՒՏԱՐԵԱԿԱՆԻՆ ԻՐ ԿԻՆԼԵՐԻՆ,
տէ քէսպ ի թտի կիմիդ մուզաֆէրի.
յէ թին նիհայէթ պուժմասընտան տօ
լալը Ալլահա շիւքը ի թմէլիիդ
զիրա ֆիթուհաթ օ' հօլլէ տէվամ
ի թսէ իտի մաղրուրանուպ Սահի-
պի ունուտանագարգ :

«Թէմալը ճէսարէթ ու խահիշլէ մուհարէպէի տէվլամ իտին, աքսի հալինտէ ճէսարէթ սիդի պէքլէյօր օն քիշիյէ գարըը պիր քիշի իլէ մուհարէպէ իթմէմիզ սէպէպի իլէ իշիմիզին րասիթ կիտէճէկինէ շիւրէ իթմէյինիզ: Ճուսհուրիյէթլէր սէրպէսիթ գաւաճագ վէ պիզէ իմ տատ եէթիշէճէք տիր:

«Մուհարեպէ տահա ուղուն սիւ-
րէճէք, ֆագաթ մովաֆագիյէթ
պիղտէ գալաճաղրնա շիւբհէ եօզ
տրր :

«ԴՆԿԻԼԹԵՐԱ ԲԵՍԻԻ ԻԼՈՆԱԹՎԱՐ
ԻԼԵ ՃՈՎՏՆՈՐԻՅԵԹԵՐԵ ՉԱԼԵԿԵ Ի-
ՄԵՆԿԵ, ՊԻԵԻԺ ԳԱՏՈՐՆՅԱՐ ՍԱԽԻ
ՍԵՅՈՒՆԸ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԵՆ ՎԼԹԱՆ-
ԱՐԿԵՐԵԼԵԼԵԻՆԻ ԲԱՐԼԱԳ ՍՈՐԵԹ-
ՄԵ ԻՍԿԱԹ ԻԼԹԻԼԵՐ. ԿՐՈՆՆԱՐ ԳՕ
ՃԱՐԱՐԸ ՎԵ ԵՎԼԱՏԱՐԸ ԻԼԵ ԿԵՐՈՎ.
ԿԵՐ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԵՆ ԿԻՐՈՎ, ՎԱՐՔԱ
ՆԸ ԳՈՐԹԱՐՄԱԳ ԻՅԻՆ ԱՆԵԼԵՐԵՆ՝ ՃԵ
ՄԱՐԵԹ ՎԵՐՏԻԼԵՐ : »

ՀԱՎԱՏԻՍՍԹԸ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

ፆፐፐፐፐፐፐ

Ինկիլիդ կազգեթալարենա Սթան
 պօլտան վերիլեն մալիմաթա նա
 զարեն շհհրը մէջքերտէ Իբր¹իտիւր
 լիւ պէյաննամէլէր տաղլըմը տըրո
 Իյպու պէյաննամէլէրին պիրիսին
 տէ Սուլթանն գալտըրըմասը վէ
 Էէրինէ վէլի ահա Մէհհէմմէտ Բէ
 շաա էֆէնտիի Մէհհէմմէտ Պէշիմհ
 նամը իլէ Խալիֆէ Իւան օլընմասը
 նը թաֆսիլէ օլընրօր :

Իքինճիսի իսէ թիւրք վիւքէլա
վէ րիճալնա խիթապէն օրուպ .
Սուլթան Համիտտէն սօնկրա վազ
օլնաճապ ուսուլը իտարէյէ հա
զըր պուլընմալարընը տապէթ իթ
մէքտէ վէ անէդտէն հէր հանկըսը
եէնի ուսուլըն ալէհինտէ վէ հա
խօտ լէհինտէ պուլունուր իսէ բէք
չափուք անլաշըւաճալընը պիւտիւր
միշ տիր :

—Արապիտտան, Եւմէն զըթա
սընտա վէ Պասսա ճիվարլարընտա
արապ աշիրէթլէրի պէյնինտէ
հիւքմ իտէն գարըշըքըք վէ ըսեան
զայէթ աղըրաշմըշ տըր :

— Սթանպօլ կաղէթաւորեն
պէյանընա նազարէն Չանագ— Գա
լէ շէհրինի հէման քեամիլէն սու
պամը զուպ պինաւարտան չօղը
նը երզմը . պիր գըսը սու ալ
թընտա գալմը տըր , հալը հազրր
տա ահալինին սէֆալէթի նագլ ու
թարիֆ օլընմաղ տէրէճէտէ օլուպ .
հէյեճէք հագաճագ վէ հըֆը օլու
նաճագ պիր եէր գալմամը տըր ,

— իշպու էօնիւմիւզաէքի Մարտ
իպթիտասընտան իթիպարէն
թիւրք բօսթալարընտա շիմտիէ
գատար գուլլանըլան բօսթա բուլ
լարը տէյիշիէնէք :

ՄԸՄԸՐ

Պունաան 18 սենե էվկել Մըսըր
տա պէօյիւնէք պիր իխթիլալա սէ
պէպ օլուպ ինկիլիզէրին Մըսըրա
աուխիլինէ մէյտան վէրէն մէշհօր
Արապի ֆաշա քի 18 սենէտէն պէ
րու Սէյլան ատասընտա սիրկին
իտի, վաթմանը՝ Մըսըրա ազտէ
թէ միւսսատէ օլընմըյ :

ՏԱԽԻԼԻԷ

Լէւիսի վիւքէլտ Բալլօ-Բէթրօֆ
գաթիէն իսթիֆա իթիյն օլտրդըն
տան մովադգաթ գապիհէյէ Հար
պիյէ նազըրը Ժէնէրալ Մ. Բարրի
ըօֆ Բէիս Թային օլմուշ տրը :

—Եէնի ինթիսապ օլընան Սօպ
րանիյէ ազալարը իշպու ալըն 18
ինտէ Սօֆիատա հազըր պօլընա
հագլար :

ԱԼՄԱՆԻՍ

Ալեանիանըն հտը զապթու հտա
 րէսինտէ պուլընան Լէհիստան
 Գըսմընտա Լէհ լիսանընըն գալտը
 րըլմասընտան էօթիւրիւ չիքայէթ

էր չօղաւմը չէ հաթիւս պու կիւն
լէրտէ պիւր թաղում լէհ իխթիւ
զօմիթէլէրի բէշօ ուլունու պէք
չօք քիշի տէրտէսիթ ուլըմը սորու

ԹՐԱՆՍՎԱՍԻԱ

Ժէնէրալ Ֆրէնչ մէջհուր Ղուր
Պօթա նամ պօսր Ժէնէրալը վէ օր
տուսը իւզէրինէ հիւճիւմէ անը
Ֆէնա հալտէ խարապ իթմիշ տիրու
Գիւլլիւյէթլի հալվանաթ զապթ
իթտիկտէն վէ եփէիճէ թէնֆի
յաթ վէրտիկտէն սօնկրա Պօրէ
րտէն էսիր ալտըղը կիպի եիւզ
էրճէտէ քէնտր քէնտրլէրինէ թէն
թիլ օյմուշար, Ղուր Պօթա Ժէնէ
րալ Ֆրէնչ իւէ Սուլէ վէ թալիմ
միւլաքքէրէսինտէ պուլընտըղը
էճնէպի կազէթալարընճն նէշրիյա
թընտան տըր :

— Ժէնէրալ Բուլմէր Գար Թօփ.
բազընտա պուլընան Ժէնէրալ Տէ.
վէդ Իւզէրինէ հիւճիւլէ Տէվէդին
օրտուսընը Թար ու մար վէ խէլէֆ
Իմմալէ տիր, Տէվէդին մայէթինտէ
սանձագ 800 քիշի գալմըշ մուհաստէ
ըէտէ պուլըրթոր :

— Լօրտ Մէթուէնտէ Հարթ
պիսիֆօնտայնտա 1400 քիշիտէն
իպարէթ պիր Պօէր ալայընը վու.
րուպ տաղըթմըշ տըր:

ՄԵՐՊԻԱ

Գրալ Միլաննն վեֆաթընտ
մախտումը Գրալ Ալեքսանտրըն
վիշննայա կիթմէմէսինն սեպեպ
Գրալիչա Տրակա ստտ օլունարագ
Նիշնն Գրալիչալա գարլը պէօյիթ
գրիսնիւմայիշ վուգալ ալունսու
լորը ԲԱՏալի Սարալիւզերինն հիւ
հիւլմէ տիւշսին Գրալիչա պաղը
բարագ թաշումը . վէ գրալ գրա
լիչա սակեր գօրտօնը իլն քէնտի
երինիս իւնսֆաղա իտէհքը Նիշ
տէն գաշըզ փալթախտա կիթմի
լեր :

U O ʒ ʒ U ʒ U S ʒ U

ՄԱԿԵՂՆԻԱ ԳԱՐՐՆԵՐԸ Ի
ՀԻՆ ԱՆՃԻԽԻ ՂԻՒՔԷԼԱ ԵՐԼՐԵՎՈՒ
ԷՆ ԱՕՆ ԻՃԹԻՄԱՍՆՆԱԾ ԱԹԻՄԵՔԻ
ԳԱՐԱՐԼԱՅԻՐ ՎԵՐԱԵ՛ ԵՐԻ :

իխթիլալըն էօնիւնիւ ալմագ
իչիւն շիտտէթլի թէտպիրլէր էլէ
ալընմասր :

Իւշիւնճիւ օրտուներն բէտիֆլէրի
սիրան ալթրնա ալմագ :

Պուկար սինօրլարընտան չէթէ
էրին կէշմէէրի իչի.ն թէտա
պիրի լազըմէ էլէ ալրնմապ իչիւն
Սօֆրա զապինէսինէ նօթա վեր
մէք :

— «Յրանք ֆորդէր Զայթսնիկ» ըն-
սպառողը մայրամասն նաղարէն Սէ-
րանիկտէ թէհարրիյաթ վէ թէֆգի-
ֆաթլէ չոզալմըլ տըր ։ Պոլկար փա-
րիւզը մէքթէպ միւտիւրլէրի յուս-
իմլէր տէրտէսթ իտիւմիլէր , մէք-
թէպլէրտէն քիլիսէլէրտէն սիւահ-
լէ պիր չօք էվլազ էլէ կէշմիլ տիր-
թաթթա պիր Պոլկար թալէպէնին
իւպարը իւզէրինէ պիր քիլիսէնին
Սեղանը լաթընտայն սիւահ վէ ճէպ-
անէ տէփօսը պուլընմըլ տըր ։ Մա-
սալը մէգօրիւտէ պիր տիվանը
արաթ թէշքիլ իթմէք իշիւն Սթան
յուլտան պիր եավէրը մախսուս
էօնտէրիմիլ տիր ։

Отговорникъ Н. Драгулевъ
И. «Взаимность» Варна